

MØTEINNKALLING

Utval: Arbeidsmiljøutvalet
Møtestad: Møterom 1 Herøy rådhus
Dato: 11.03.2019
Tid: 13:00

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møte i kommunale organ skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

Fosnavåg, 04.03.19

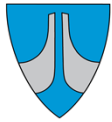
Olaus-Jon Kopperstad
leiar

SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
PS 4/19	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 5/19	Protokoll frå førre møte.
PS 6/19	Retningsliner for framføring av meirforbruk og mindreforbruk.

PS 4/19 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 5/19 Protokoll frå førre møte.

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2018/955
		Arkiv:	124

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
6/19	Arbeidsmiljøutvalet	11.03.2019
	Formannskapet	12.03.2019
	Kommunestyret	21.03.2019

RETNINGSLINER FOR FRAMFØRING AV MEIRFORBRUK OG MINDREFORBRUK.

Tilråding:

Kommunestyret vedtek at det som ei prøveordning for 2019 vert oppretta sektorvise disposisjonsfond der 60 % av eit eventuelt mindreforbruk i rekneskapsåret vert overført til sektoren sitt disposisjonsfond. Tilsvarande må sektorane dekkje 20 % av eit eventuelt meirforbruk påfølgjande budsjettår. I ei evalueringa i etterkant bør ein vurdere å auke prosentsatsane til høvesvis 80 % og 40 % for budsjettåret 2020.

Det vert elles vist til vurderingane i saksutgreiinga.

Særutskrift:

- Rådmannen si leiargruppe
- Økonomisjefen

Vedlegg:

- Uttale frå kommunalsjef oppvekst
- Uttale frå kommunalsjef helse og omsorg
- Uttale frå kommunalsjef stab

Saksopplysningar:

Kommunen må gjennomføre omfattande kostnadsreduksjonar for å få balanse mellom utgifter og inntekter og bygge ein robust økonomi over tid. Rådmannen kjem med framlegg om tiltak for å fylgje opp vedtaka i budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022. Denne saka handlar om framføring av meirforbruk og mindreforbruk.

Saksopplysningar:

Kommunestyret handsama budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 i møtet 06.12.2018. For å få samsvar mellom utgifter og inntekter, vart det vedteke slike driftsreduksjonar/inntektsauke:

• Ingen prisvekst på kjøp av varer og tenester	1 600 000
• Rammeinnsparing Utvikling	500 000
• Rammeinnsparing/auka inntekter Flyktning	1 000 000
• Rammeinnsparing PO	1 500 000
• Rammeinnsparing Kultur	500 000
• Samarbeid	500 000
• Ytterlegare driftsreduksjon	<u>8 150 000</u>
	13 750 000
I tillegg er skatt/ramme auka med	3 050 000

Fylgjande framlegg frå rådmannen vart ikkje vedteke:

«Kommunestyret godkjenner at det vert innhenta ekstern konsulentbistand for å utvikle konkrete sparetiltak tilsvarande 17 mill kr. Arbeidet skal bygge på KOSTRA-analysen som allereie ligg føre. Det skal søkjast OU- midlar til finansieringa av konsulentbistanden. Tiltaka skal vere realistiske og gjennomførbare. Prosessen skal gjennomførast så snart som råd og rapport med tiltak skal ligge føre seinast 01.04.2019.»

Fylgjande tiltak er drøfta i rådmannen si leiargruppe 18.12.2018 og lagt fram for formannskapet i F-sak 5/19:

- Alle ledige stillingar skal gjennom rådmannen si leiargruppe før utlysing. Rådmannen skal på førehand ha ei skriftleg melding frå kommunalsjef om konsekvensar/forsvarlegheit av å la stillinga stå vakant ein periode.
- Innkjøpsstopp skal vurderast, men med nærare definisjon av kva dette inneber. Krittisk gjennomgang av kva som er nødvendig.
- Strengare vurdering av kost/nytte i samband med deltaking på kurs/konferansar.
- Vere bevisst på å søkje OU-midlar og/eller andre tilskot til dekning av utgifter.

- Vurdering av prinsippet om meir/mindreforbruk, jfr ordninga i Vanylven.
- Vidare kutt: Vurdering av alle moglege endringar og prosessar som kan ta ned drifta.
- Å leige inn eksterne fasilitatorar er fortsatt eit alternativ.
- Alle sektorar må vurdere strukturelle grep, ein prosess som må starte allereie no. Dette gjeld både samarbeid som kan ta ned utgifter, samt fysiske grep som nedlegging/flytting/nybygg.

Tiltaka skal også drøftast med dei tillitsvalde og det skal leggjast vekt på gode og opne prosessar.

I saka gjorde eg greie for at eg vil snarast råd ville legge fram ei sak om gjennomføring av prinsippet om meir-/mindreforbruk. Sektorar/avdelingar som maktar å drive med mindreforbruk, skal kunne få behalde ein del av mindreforbruket og sektorar/avdelingar som kjem ut med eit meirforbruk, må dekkje inn ein del av meirforbruket året etterpå. Dette må nærare utgreiast, og eg vil innhente opplysingar om korleis dette er praktisert i andre kommunar.

Formannskapet gjorde slikt vedtak i F-sak 5/19 i møtet 22.01.2019:

«Formannskapet sluttar seg til rådmannen sine tiltak for å fylgje opp vedtaka i budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022, slik dei går fram av saka.»

Vanylven kommune innførte retningslinjer for framføring av meirforbruk og mindreforbruk i 2014.

På same måte som rådmannen i Vanylven har eg siste åra hatt fokus på målstyring og gjennom Kommunekompasset har vi fått ei vurdering av korleis vi arbeider. I evalueringa av forvaltningspraksisen i Herøy i 2018 står det under området «Lederskap, ansvar og delegasjon»:

«Det er ikke etablert en praksis for tjenestene for å fremføre mer-/mindreforbruk av regnskapsresultatet mellom år. Dette for å få en helhetlig og mer sammenhengende ressursbruk.»

Ved innføringa i Vanylven i 2014 vart rekneskapsresultatet for 2013 framført slik at 60 % av meir-/mindreforbruket vart regulert i sektorane sine budsjettammer som auka eller redusert rammer. 40 % av meir-/mindreforbruket gjort som regulering av det generelle disposisjonsfondet. I 2015 vart dette endra til at meirforbruk eller mindreforbruk i eitt budsjettår vert vidareført med 80 % til påfølgjande budsjettår. I 2017 etablerte Vanylven sektorvise disposisjonsfond for avsetjing av mindreforbruk eller for bruk dersom sektorane får meirforbruk.

Kommunalsjefane har uttalt seg til saka. Tilbakemeldingane kan samanfattast i følgjande hovudpunkt:

- Retningslinene bør gjerast gjeldande på sektornivå.
- Realistiske budsjett må ligge til grunn.
- Budsjettet må korrigerast for uforutsette utgifter/særlege hendingar i budsjettåret.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen viser til at kommunalsjefane har fått omfattande delegasjon med stor fridom, og det bør då også fylgje med eit tilsvarande ansvar.

Eg legg til grunn at dersom motivasjonen for god budsjettstyring skal haldast opp over tid, må god/mindre god budsjettstyring ha konsekvensar. I dag vert det stilt spørsmål ved kvifor ein skal drive stramt når eit meirforbruk hos andre sektorar ikkje får nokon konsekvens.

I prinsippet om framføring av meir-mindreforbruk ligg her både «pisk» og «gulrot». Pisken er at ein del av eit meirforbruk må dekkast inn over eige budsjett, gulrota at ein får behalde deler av mindreforbruket.

Eg vil rå til at det kan etablerast sektorvise disposisjonsfond, men slik at kommunalsjefane også kan fordele meir-mindreforbruk på avdelingar.

Kommunalsjefane peikar på at realistiske budsjett må ligge til grunn. Det kan nok vere ulike meiningar om kva som er eit realistisk budsjett. Det må likevel vere rom for å gjere budsjettendringar der det skjer hendingar etter at budsjettet er vedteke der kommunen vert påført utgifter som ligg utanfor kommunen sin kontroll.

For at prinsippet om disponering av eit mindreforbruk kan praktiserast, er det ein føresetnad at kommunen kjem ut med eit positivt netto driftsresultat. Det vert stilt spørsmål ved om budsjettet 2019 er realistisk. Så lenge det ikkje ligg føre merknader frå fylkesmannen, legg eg til grunn at vi har eit budsjett i balanse.

Det vert stilt spørsmål ved opp prinsippet om framføring av meir-mindreforbruk skal gjennomførast i 2019 eller utsettast til 2020. Eg signaliserte allereie i desember 2018 at dette er noko vi bør sjå på for 2019. Dette vart også formannskapet orientert om i møtet 22.01.2019.

Eg vil rå til at det som ei prøveordning for 2019 vert oppretta sektorvise disposisjonsfond der 60 % av eit eventuelt mindreforbruk i rekneskapsåret vert overført til sektoren sitt disposisjonsfond. Tilsvarande må sektorane dekkje 20 % av eit eventuelt meirforbruk påfylgjande budsjettår. I ei evalueringa i etterkant bør ein vurdere å auke prosentsatsane til høvesvis 80 % og 40 % for budsjettåret 2020.

Fosnavåg, 24.01.2019

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Ang framføring av meir/mindreforbruk

Innspel basert på innhenting av erfaringar frå anna kommune:

- Krevst utarbeidde og godt forankra retningslinjer før innføring av ordninga
- Økonomileiar administrerer/handhevar ordninga
- Det ligg i ordninga at politikarane er budde på hyppigare budsjettendringar, sidan utforutsette hendingar/brukarar som ikkje var kjende då budsjettet vart lagt, vert handsama med ekstra løyvingar
- Oppvekst må ha ei form for buffer, for å handtere «skeivt budsjett», der mykje kan endre seg frå eitt barnehage-/skuleår til eit anna.
- Fond pr.avdeling, men må ha fleksibilitet sentralt til å justere imellom dersom det går feil veg
- Ordninga og retningslinjer må vere kjende før ein legg budsjettet, for å ta omsyn til det i budsjetteringa. Særleg i høve å halde igjen noko i ein sentral buffer, ikkje dele ut alt.

Generelle kommentarar basert på drøfting i leiarmøte i sektor Oppvekst:

Det er viktig at innsparingane vert sektorvise. Vi har stor ulikskap i storleik på avdelingar. Dersom dette vert ned på avdeling, er der store avdelingar som er meir robuste for å tåle endringar/utfordringar, medan dei minste ikkje har noko å gå på verken personalmessig eller på drift før ein kjem over i det uforsvarlege.

Godt forankra kultur for sparing, heile tida og over år. Kva nytt vil dette medføre?

Trur her er lite å hente, derfor heller ikkje den store motivasjonen

Med så mykje folk/elevar og stor grad av mobilitet, har ein lite kontroll med kva som skjer i løpet av eit budsjettår som går over to barnehage/skuleår.

Om vi får eit meirforbruk pga uforutsette utgifter/særlege hendingar, vert vi straffa med lavare ramme. Men eleven/hendinga som var årsak til sprekken, er der fortsatt. Negativ spiral.

Greier ikkje å ta inn særleg meir på den ordinære drifta likevel pga bemanningsnormene.

Kan ha god styring og planar om å samle opp for å gjere eit innkjøp, men så kjem der ein elev flyttande som spis opp alt. Utfordrar menneske/elevsyn og etikken.

Skal dette kunne fungere, må det spesielle som vi ikkje har kontroll på, sjåast på separat

Dersom innføring, må det gjelde frå 2020, slik at det kan planleggast/forankrast. Ikkje «hoppe på» langt ut i budsjettåret.

Der må ligge ein realisme i budsjettet før ein kan setje i verk ei ordning med framføring av meir/mindreforbruk. Jfr kjende behov som ikkje er oppdekt, manglande budsjettert prisvekst, avklaring av innkjøp via rammeavtalar eller ikkje (eiga sak) , etc

Utfordringar som det må takast omsyn til/avklarast korleis det vil slå ut:

- Korleis vert dette praktisert i forhold til sjukefråver og refusjonar? Personalkostnader er ein stor del av både avdeling og sektor sine totale kostnader. Det er viktig at sparetrykket ikkje gjer at den einskilde tilsette kjenner ansvar for at avdeling går i underskot.

Døme: Alle typer fråver som kjem inn under kommunen sin arbeidsgjevar periode. Småbarnsforeldre og avdelingar med mange i den kategori, vil slå dårleg ut her. Medan ein langtidssjukemeld ofte vil ha positiv økonomisk innverknad i og med vikaren i dei fleste tilfelle er billegare enn refusjonen.

- Korleis vert det handtert når det midt i eit år kjem flyttande store utfordringar som vert ressurskrevjande for ulike avdelingar?

Døme: elevar i skule som kjem med multihandikap og krev 1:1 dekning i skule + avlastingstilbod støttetiltak i heimen frå helse og omsorg. Desse vil slå ut som millionsprekk der dei kjem.

- Korleis vil dette slå ut i forhold til barnehagane? Vi har allereie i dag eit lovverk i forhold til dei private som gjer at meir inntekt genererer ei større meirutgift til dei private.

26.febr 2019

Olaus-Jon Kopperstad

Fra: Renathe Rossi-Kaldhol
Sendt: 25. februar 2019 10:10
Til: Olaus-Jon Kopperstad
Emne: Tilbakemelding sektor helse og omsorg i sak om meir/mindreforbruk

Framføring av meirforbruk og mindreforbruk.

Utdrag av referat frå leiarmøte i helse og omsorg den 19.02.19.

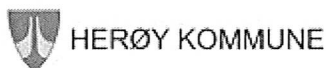
Rådmannen ber sektorane drøfte kva premissar dei meiner bør vere på plass for å innføre ordning om meir/mindreforbruk:

- Realistiske budsjett må ligge til grunn, dømer på utfordringar er legeavtalen, ikkje vedtak på heimlar som er i bruk, ikkje reelle forventta inntekter
- Rammekutt må ikkje leggest opp på – og i alle fall ikkje på enkelt avdelingar eller seksjonar.
- Det bør lagast unntaksreglar for tilfelle som ikkje er mogleg å dekke inn. Med dette meinast store utfordringar som kjem til etter vedtatt budsjett og som gjer at budsjettramma ikkje lenger er reell.
- Det må vere klare avtaler om ansvar mellom sektorane for å unngå drakampar.
- Rådmannen har laga utkast til sak. SHO drøfter kva nivå ordninga bår innførast på og kva prosentsats det er rett å legge til grunn for å dra med seg konsekvensvar av eit meirforbruk eller mindreforbruk: Seksjonsnivå er ikkje aktuelt sidan seksjonsleiarar ikkje har budsjettansvar.
- Ordninga bør vere på sektornivå, men med ei fordeling av ansvar både på einskilde avdelingar og sektoren
Ved mindreforbruk/plus: 60% til avdeling, 20% til sektor, 20% felles kommune
Ved overforbruk/minus: 20% til avdeling, 20% til sektor, 60% felles kommune

Helsing

Renathe Rossi-Kaldhol
kommunalsjef
Helse og omsorg

Tlf. 70081300 Mob. 94881303

www.heroy.kommune.no

TILBAKEMELDING FRÅ STAB VEDKOMANDE OVERFØRING AV MEIR-/MINDRE-FORBRUK

Kommunalsjef Stab:

Er i all hovudsak positiv til tiltaket, under føresetnad at det kjem på plass klare reglar for korleis dette skal praktiserast og at budsjetta er realistiske.

Det er viktig at ein lukkast med dei økonomiske målsettingane, og slike tiltak er og bør i det minste vere motiveranda og retningsgjevande.

Leiar Økonomiavdelinga:

Eg er ikkje nokon tilhengar av å starte dette i 2019.

Grunnen til dette er at budsjettet ikkje er i balanse slik eg ser det. Det ligg inne store postar som skal sparast inn utan det er kome fram kva tiltak som skal innførast.

I ein situasjon der det skal mykje til om vi får eit positivt rekneskapsresultat er det ikkje noko incitament for meg å spare kr 500.000,- om resultatet for heile kommunen blir negativt. Då får eg behalde kr 0,- same kor flink eg har vore.

Det er også slik at om eit meirforbruk skal førast vidare året etter gjennom reduserte rammer så vil vi fort oppleve urealistiske budsjett og så lenge ein ikkje har færre tilsette å lønne blir dette problematisk.

Leiar Personalavdelinga:

Med utgangspunkt i dei rammevilkåra som Personal- og organisasjonsavdelinga arbeider under, tenker eg at det kan vere bra å kunne ha og ta ansvar for det budsjettet som ein forvaltar. På den måten at ein tek med seg meir eller mindre forbruk til året etter. Dette vil kunne gi ei handlingsrom, men det må sjølvstøtt ikkje misbrukast. Slik eg oppfatta rådmannen, var det deler av eit meir eller mindre forbruk som kunne vere aktuelt for vurdering.

Konklusjonen min er at det kan passe vår avdeling som i all hovudsak har kontrollerbare kostnader, i alle fall til ei viss grad.

Leiar Servicetorget:

Overføring meir- og mindreforbruk virker veldig fornuftig det som dokumentsenteret har uttalt. Som vi snakka om sist veke så må utgangspunktet vere eit realistisk budsjett.

Leiar Eigedomsavdelinga:

Eg er eining i dette på prinsipielt grunnlag.

Men det blir svært krevjande for oss dersom vi skal redusere budsjettet for eitt år basert på meirforbruk for tidlegare år.

Leiar Dokumentsenteret:

Avdeling for Dokumentsenter og politisk sekretariat er ei lita avdeling med små marginar i budsjettpostane og vil dermed ikkje vere den avdelinga som tek dei store innsparingane, men vi stillar oss positivt til å vere med på ein dugnad for å sjå på mogleg innsparing og mindreforbruk. Som eit incentiv bør også innsparingar kome dei tilsette i avdelinga til gode i form av t.d. kompetanseheving eller investering av kontorutstyr. Dette vil seie at viss ein får ein tilgodesum pga. mindreforbruk så vel avdelinga sjølv kvar dette skal disponerast/fordelast i påfølgjande årsbudsjett.

Vi bør skilje mellom effektiviseringstiltak og dagleg mindreforbruk.

- Effektiviseringstiltak som vil gi vesentleg og/eller varig mindre forbruk kan og bør korrigerast ved neste budsjett.
- Korrigering av budsjett basert på eit ønske om mindreforbruk eller basert på fjorårets faktiske mindreforbruk bør ein vere forsiktig med.

Avdelingsleiar vil setje seg godt inn i avdelingsøkonomien for å kunne gjere analyser for kvar ein spare og/eller effektivisere.

Her er nokre moglege positive og negative betraktningar:

Positive betraktningar

- Kan føre til auka bevisstgjerings rundt sparing og forbruk
- Positiv signaleffekt
- Incentivordning kan føre til auka motivasjon rundt sparing
- Eit kollektivt mindreforbruk er i tråd med kommunens økonomiske situasjon og er såleis eit felles ansvar

Negative betraktningar

- Auka arbeidspress
- Ineffektivisering ved t.d. mangel på utstyr
- Redusert motivasjon
- Ein positiv kortsiktig økonomisk effekt, men som gir ein langsiktig negativ effekt.

Kommunalsjef Stab

Bergen 1. mars 2019

Jan Vidar Dammen-Hjelmeseth